

Folketingets Kulturdvalg
Christiansborg
1240 København K

Kulturministeren

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tlf : 33 92 33 70
Fax : 33 91 33 88
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

10. juni 2015

Folketingets Kulturdvalg har den 6. maj 2015, efter ønske fra Alex Ahrendtsen (DF), stillet mig følgende spørgsmål, nr. 1 (Beslutningsforslag nr. B 124), som jeg hermed skal besvare.

Spørgsmål:

Ministeren bedes oplyse, hvad der har fået Rigsarkivet til at igangsætte politianmeldelser af kroerne for brug af den lukkede kongekrone?

Svar:

I forbindelse med spørgsmålet oplyser Rigsarkivet følgende:

"I medfør af arkivlovens § 5 er det Rigsarkivet, der "behandler sager vedrørende brug af rigsvåbenet og er rådgivende for offentlige myndigheder i spørgsmål vedrørende offentlige våbener, segl og emblemer". Under brug af rigsvåbenet hører også brug af kongekronen. Kongekronen og rigsvåbenet er som statskendetegn beskyttet under straffelovens § 132, der også omhandler efterligninger af statskendetegn. Straffelovens § 132 lyder som følger "Med bøde straffes den, som forsætligt eller ved uagtsomhed på retsstridig måde benytter:

- 1) kendetegn eller dragt, som er forbeholdt dansk eller fremmed offentlig myndighed eller militærpersoner,
- 2) kendetegn eller betegnelse, som er forbeholdt personer, indretninger og materiel, der er bestemt til at yde hjælp til sårede eller syge i krig, eller
- 3) kendetegn eller navn for mellemstatslige organisationer.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse med hensyn til efterligninger af de nævnte kendetegn, dragter og betegnelser".

Rigsarkivet har siden 1985 behandlet heraldiske sager herunder vurderet, hvorvidt en krone anses som værende en efterligning af kongekronen. Det er ikke Rigsarkivet, der håndhæver straffelovens § 132, der er Politiets opgave at drage omsorg for, at overtrædelser af straffelovens § 132 forfølges ved domstolene.

Rigsarkivet udøver ikke opsøgende virksomhed i sager om retsstridig brug af krone og rigsvåben, men reagerer på henvendelser udefra, eller hvis Rigsarkivet på anden vis, eksempelvis gennem medierne, bliver opmærksomme på en retsstridig anvendelse af f.eks. kongekronen. Ved modtagelse af en henvendelse om retsstridig brug af rigsvåben eller kongekronen opretter Rigsarkivet en sag, hvorefter der senest efter 14 dage afgår en skrivelse til den person, virksomhed eller institution, der er ansvarlig for det retsstridige forhold. I skrivelsen anmodes vedkommende om at ophøre med brugen af rigsvåbenet eller kongekronen, og Rigsarkivet gør opmærksom på, at det reststridigt i medfør af § 132 i straffeloven. I denne indledende henvendelse gør Rigsarkivet udtrykkeligt opmærksom på, at den endelige afgørelse – hvis det retsstridige forhold ikke ophører – henhører under domstolene. Hvis der ikke reageres på Rigsarkivets indledende skrivelse indenfor 2 måneder, afsendes anden skrivelse med meddelelse om, at hvis der ikke reageres indenfor en måned, vil sagen blive overgivet til politiet. Hvis der ikke reageres indenfor tidsfristen, overgiver Rigsarkivet sagen til politiet.

I de konkrete sager om kroers anvendelse af kongekrone, er der i to tilfælde blevet overgivet sager om kroer til politiet, efter et forløb som beskrevet ovenfor. I disse sager blev Rigsarkivet opmærksom på den retsstridige brug af kongekrone via medieomtale.

Rigsarkivet har ikke iværksat nogen særlig eller ekstraordinær indsats i forhold til kroernes brug af kongekrone. Rigsarkivet konstaterede dog pba. af den megen medieomtale og konkrete henvendelser, at der var behov for en oplysende indsats vedr. de gældende regler om brug af kongekrone. Rigsarkivet har dermed i – samarbejde med kroernes brancheorganisationer, Horesta og Danske Caféer og Restauranter, i slutningen af 2013 og begyndelsen af 2014 udsendt et sådant oplysende brev til kroerne, hvor der endvidere blev opfordret til at få evt. retsstridige forhold i orden.

Rigsarkivet skal afslutningsvis nævne, at langt de fleste heraldiske sager løses i mindelighed ved, at Rigsarkivet giver en faglig heraldisk vurdering af hvorvidt et mærke, logo el.lign. indeholder dele, der er identisk med eller kan forveksles med statskendetegn (herunder kongekrone) samt oplyser og rådgiver om de gældende regler på området. I langt størstedelen af disse sager har Rigsarkivet en konstruktiv dialog med den berørte part, og det er et fåtal af sager, der i sidste ende må overgives til politiet og endnu færre, der fører til retssager. Det kan nævnes, at siden 1985 har der været 7 sager for domstolene vedr. overtrædelse af straffelovens § 132.”

Marianne Jelved